

2023 m. I ketvirtį padidėjo kiaušinių kainos ir importas

2023 m. I ketvirtį, palyginti su 2022 m. IV ketvirčiu, L ir M kat. kiaušinių vidutinė mažmeninė narvuose laikomų vištų L ir M kat. kiaušinių kaina padidėjo 7,07 proc. Šį padidėjimą lėmė padidėjusi paklausa ir aukštesnė vidutinė gamintojų/didmeninė kaina.

ŽŪDC (LŽŪMPRIS) duomenimis, vištų kiaušinių gavyba Lietuvos įmonėse, įskaitant ant kraiko laikomų vištų kiaušinius, 2023 m. I ketvirtį, palyginti su 2022 m. IV ketvirčiu, padidėjo 0,10 proc., o šviežių supakuotų L ir M kat. kiaušinių pardavimai vidaus rinkoje – 8,17 proc.

Analizuojamu laikotarpiu narvuose laikomų vištų kiaušinių vidutinė gamintojo / didmeninė kaina Lietuvoje padidėjo 27,72 proc. ir buvo 51,07 proc. aukštesnė nei tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu. Gamintojo / didmeninės kainos padidėjimą lėmė dėl aukštesnių grūdinių pašarų, energetinių išteklių bei transportavimo kaštų padidėjusi savikaina, taip dėl tebesitęsiančio karo Ukrainoje ir paukščių gripo protrūkių ES rinkoje sumažėjusi pigesnių kiaušinių pasiūla ir išaugusios kainos kaimyninėse šalyse.

Valstybės duomenų agentūros duomenimis, kiaušinių importas 2023 m. sausio–kovo mėn., palyginti su 2022 m. IV ketvirčiu, padidėjo 9,86 proc. ir buvo 41,33 proc. didesnis nei tuo pačiu 2022 m. laikotarpiu. Kiaušinių eksportas 2023 m. analizuojamu laikotarpiu buvo 6,02 proc. mažesnis nei 2022 m. IV ketvirtį, tačiau 9,71 proc. didesnis nei 2022 m. sausio–kovo mėn. ŽŪDC (LŽŪMPRIS) duomenimis, vidutinė L ir M kat. kiaušinių eksporto kaina 2023 m. I ketvirtį buvo 7,91 proc. aukštesnė nei 2022 m. IV ketvirtį ir 39,09 aukštesnė nei prieš metus.

Analizuojamu laikotarpiu kaimyninėse šalyse kainos toliau didėjo. Latvijoje vidutinė L ir M kat. kiaušinių gamintojų / didmeninė kaina 2023 m. I ketvirtį, palyginti su 2022 m. IV ketvirčiu, padidėjo 11,56 proc., Lenkijoje – 4,97 proc., o Estijoje – 8,02 proc. Didmeninės kiaušinių kainos kaimyninėse šalyse buvo vidutiniškai 17,5–32,5 proc. aukštesnės nei Lietuvoje.

Vidutinė ES kiaušinių kaina 2023 m. I ketvirtį, palyginti su 2022 m. IV ketvirčiu, padidėjo 8,31 proc. ir buvo 99,69 proc. aukštesnė nei 2022 m. I ketvirtį.

Kiaušinių kainų augimą ES ir pasaulinėje rinkoje lėmė dėl Rusijos karo išaugusios grūdų kainos, padidėję energijos ir transportavimo kaštai ir didelio patogeniškumo paukščių gripo epidemija Europos šalyse ir JAV.

Ukrainoje tebevykstant Rusijos karinei invazijai buvo sudarytos plankios sąlygos kiaušinių eksportui į ES šalis, nereikalaujant, kad būtų laikomasi ES galiojančių vištų laikymo standartų. Tai sukėlė nerimą kai kurių ES šalių, ypač Lenkijos gamintojams. EK duomenimis, 2023 m. sausio mėn. kiaušinių importas iš Ukrainos padidėjo 10,9 karto, palyginti su tuo pačiu 2022 m. laikotarpiu. Tačiau 2023 m. kovo mėn., palyginti su vasario mėn., vidutinė didmeninė ES kiaušinių kaina padidėjo dar 3,96 proc.

Prognozuojama, kad artimiausią ketvirtį šiek tiek sumažėjus savikainai, dėl sezoniškumo padidėjus kiaušinių pasiūlai ir sumažėjus paklausai eksporto rinkose, didmeninė / gamintojo kaina šiek tiek sumažės, o vidutinė mažmeninė L ir M kat. kiaušinių kaina 2023 m. I ketvirtį turėtų stabilizuotis arba nežymiai sumažėti.

Šaltiniai – ŽŪDC(LŽŪMPRIŠ), EK, VDA, Poultry World